

Ohje ST 5.4

Säteilylähteiden kauppa

STUK, 9.11.2016

Eija Venelampi

Mitä uutta?

- Koskee umpi- ja avolähteiden kaupan lisäksi myös röntgenlaitteiden kauppaa

(STUKin päätös 2/3005/2014, 29.9.2015)

- Röntgenlaitteiden kaupan ja hallussapidon saattaminen luvanvaraiseksi
  - Terveystieteissä ja eläinlääketieteessä käytettävien röntgenlaitteiden hallussapidon vapauttaminen turvallisuusluvasta
- Lisätty kohdat “Poikkeavat tapahtumat” ja “Korkea-aktiivisille umpilähteille asetettavat vakuudet”
  - Radioaktiivisten aineiden kuljetus pyritty saamaan mahdollisimman yhtenäiseksi umpi- ja avolähteitä koskevien ohjeiden kanssa
  - Muotoseikkoja: määritelmät loppuun, säädösviittaukset kurssiivilla kunkin kohdan loppuun

Selonottovelvollisuus vs. tiedonantovelvollisuus

- Jos luovuttaa sellaisia **radioaktiivisia aineita**, joiden käyttöä ei ole vapautettu turvallisuusluvasta, **luovuttaja on velvollinen** varmistumaan siitä, että vastaanottajalla on turvallisuuslupa, joka oikeuttaa radioaktiivisten aineiden hallussapitoon.
- Jos on luovuttamassa sellaista **röntgenlaitetta**, jonka hallussapitoa tai käyttöä ei ole vapautettu turvallisuusluvasta, luovutuksen yhteydessä **on asianmukaista ilmoittaa** vastaanottajalle tämän velvollisuudesta hakea turvallisuuslupaa laitteen hallussapitoon ja käyttöön.
- Uudessa säteilylaissa selonottovelvollisuus tulee koskemaan myös röntgenlaitteiden luovutuksia.

Radioaktiivisten aineiden siirrot EU:n sisällä (Asetus 1493/93/Euratom)

Ennakkoselvitys vastaanottajasta Euroopan unionin jäsenvaltiossa

- **Umpilähteen** luovuttajan saatava ennakkoon määränpäämaan toimivaltaisen viranomaisen vahvistama selvitys siitä, että vastaanottaja täyttää lainsäädännön vaatimukset (= vastaanottajalla on turvallisuuslupa).
- Määrämuotoinen lomake löytyy: stuk.fi/lomakkeet

Siirtoilmoitus Euroopan unionin jäsenvaltiolle

- Lähettäjän on toimitettava ilmoitus siirretyistä radioaktiivisista aineista (**umpi- ja avolähteet**) vastaanottajamaan toimivaltaiselle viranomaiselle 21 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päätyttyä.

Em. vaatimukset eivät koske röntgenlaitteita.

Ennakkoon lähetetyt kysymykset

Röntgenlaitteiden kauppa

Myyjän velvollisuudet lupa-asioissa uuden ohjeen mukaan?

- Turvallisuuslupa oltava
- Tiedonantovelvollisuus (laitetta ja sen käyttöä koskevat tiedot ja dokumentit, informointi velvollisuudesta hakea lupaa, laitteiden merkinnät oltava kunnossa)
- Kirjanpitovelvollisuus (vastaanotot ja luovutukset) ja raportointi STUKille
- Varautuminen poikkeaviin tapahtumiin.

Omassa varastossa olevat laitteet, joita ei ole luovutettu/myyty.

Miten menevät lupamielessä?

- Myytävistä laitteista ei tarvitse erikseen ilmoittaa STUKille eikä niitä tarvitse liittää turvallisuuslupaan.
- Luovutetut laitteet ilmoitetaan STUKille vuosittain.
- Esittelykäyttö: lupaan liitettävä laitteen käyttöä koskeva toiminta
- Myytävän laitteen testaus tai koekäyttö omissa tai asiakkaan tiloissa: lupaan liitettävä asennus-/huolto-/koekäyttötoiminta